

EDUCATIONAL CONTRASTS WITHIN BULGARIAN SOCIETY

Gergana Minkovska

Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Faculty of educational studies and the arts, Sofia, Bulgaria,
gminkovska@uni-sofia.bg, g_minkovska@abv.bg

Abstract: In the reality of the difficult times in which we live in Bulgaria, the division of society on various issues is a fact, and matters related to education are no exception. In the search for solutions, responsible individuals and institutions propose changes that give rise to extremely contrasting opinions. The aim of the present paper is to attempt to determine the significance of education as a factor for progress, development, and the opportunity to contribute to society. In order to achieve this aim, the following tasks were set: a definitional clarification of the term *education*; a definitional clarification of the term *contrast*; the conduct of a survey on educational issues among students from Sofia University “St. Kliment Ohridski,” majoring in Preschool and Primary School Pedagogy, second year, part-time study; analysis of the survey results; and drawing conclusions.

With the aim of examining the opinions on educational issues of future teachers in educational institutions—kindergartens and schools—an anonymous survey was conducted in September of the 2025/2026 academic year. The total number of surveyed students was 36, with an age range from 19 to 53 years. The opinions of the students are extremely important, especially considering that the majority of them—23 participants—are not only future teachers but also parents, which allows their perspectives and impressions to be expressed on the basis of their parental experience as well. A total of seven questions were asked. The paper presents and analyzes the results of the conducted survey. Based on the material presented, it can be concluded that the role of education is exceptionally significant, which obliges those engaged in the teaching and educational process to pay special attention to the opinions of the directly involved practicing specialists from educational institutions. Without disregarding the opinions of parents, clear boundaries should be set regarding intervention and the work of competent professionals, because worthy and good people are needed in our society more than ever. Far from the feeling that all important issues have been addressed and without any claim to exhaustiveness, it is evident from the discussion that the problems in the field of education in Bulgaria are numerous and that their resolution is imperative. The data from the study conducted among pedagogy students (some of whom are also parents) clearly demonstrate their positions on the examined issues. The results of the respondents’ opinions, as well as the discussion topics addressed by the author in the present paper, confirm the importance of a shared awareness of the degree of significance of education for the development of society.

Keywords: education, upbringing, contrast, opinions, society, educational institution, pedagogy students

ОБРАЗОВАТЕЛНИ КОНТРАСТИ СРЕД ОБЩЕСТВОТО В БЪЛГАРИЯ

Гергана Минковска

СУ „Св. Климент Охридски”, Факултет по науки за образованието и изкуствата, София, България,
gminkovska@uni-sofia.bg, g_minkovska@abv.bg

Резюме: В действителността на трудните времена, в които живеем в България разделението на обществото в страната ни по различни въпроси е факт и въпросите от сферата на образованието не правят изключение. В търсене на решения отговорните лица и институции предлагат промени, които поражат изключително контрастни мнения. Целта на настоящия материал е да бъде направен опит за определяне значимостта на образованието като фактор за напредък, развитие и възможност за принос към обществото. За реализиране на целта бяха поставени следните задачи: Дефинитивно изясняване на термина образование; Дефинитивно изясняване на термина контраст; Провеждане на анкетно проучване относно образователни въпроси сред студенти от СУ „Св. Климент Охридски”, специалност Предучилищна и начална училищна педагогика, 2-ри курс, задочно обучение; Анализирание на резултатите от анкетното проучване; Извеждане на изводи. С оглед проучване мнението по образователни въпроси на бъдещи учители в образователните институции детска градина и училище през месец септември на учебната 2025/2026 г. беше проведено анонимно анкетно проучване. Общият брой на анкетиранияте студенти е 36, възрастовата категория е от 19 до 53 години. Мнението на студентите е изключително важно, още повече, че по-голямата част от тях – 23 души, освен бъдещи учители са и родители, което позволява да бъде изразена гледната им точка и впечатления и въз основа на родителството. Зададени бяха 7 въпроса. В материала са представени и анализирани резултатите

от проведеното проучване. Въз основа на изложеното в настоящия материал би могло да се направи заключение, че ролята на образованието е изключително значима, което задължава ангажираните с учебно-възпитателния процес да обърнат специално внимание на мнението на пряко ангажираните действащи специалисти от образователните институции. Без да бъде пренебрегвано мнението на родителите да бъдат поставени ясни граници в намесата и работата на компетентните лица, защото достойните и добри хора са нужни повече от всякога в обществото ни. Далеч от усещането, че са засегнати всички важни въпроси и без претенции за изчерпателност видно от изложеното е, че проблемите в България в сферата на образованието са много и решаването им е наложително. Данните от проведеното сред студенти-педагози изследване (част от тях и родители) ясно показват позицията им по разглежданите проблеми. Резултатите от мненията на анкетираните, както и разгледаните от автора дискуссионни въпроси в настоящия материал доказват важността от осъзнаването от всички на степента на значимост на образованието за развитието на обществото.

Ключови думи: образование, възпитание, контраст, мнения, общество, образователна институция, студенти-педагози

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В действителността на трудните времена, в които живеем в България с нестихваща агресия, с незачитане на правила, с хроничен стрес и прекомерна тревожност, със закрити училища и населени места без лекар и аптека, с деца, които решават проблемите си с жестокост, с брутални измами, непочтени постъпки маскирани под формата на добри намерения, с подавани жалби до конкретни институции оставащи без реакция, с наложени експерти със съмнителни качества разделението на обществото в страната ни по различни въпроси е факт и въпросите от сферата на образованието не правят изключение. В търсене на решения отговорните лица и институции предлагат промени, които пораждаат изключително контрастни мнения. Целта на настоящия материал е да бъде направен опит за определяне значимостта на образованието като фактор за напредък, развитие и възможност за принос към обществото. За реализиране на целта бяха поставени следните задачи: Дефинитивно изясняване на термина образование;

Дефинитивно изясняване на термина контраст; Провеждане на анкетно проучване относно образователни въпроси сред студенти от СУ „Св. Климент Охридски“, специалност Предучилищна и начална училищна педагогика, 2-ри курс, задочно обучение; Анализирание на резултатите от анкетното проучване; Извеждане на изводи.

Според източника Уикипедия образованието е „е единен целенасочен процес на възпитание, обучение и придобиване на съвкупни знания, умения, ценности, социални убеждения и навици” (<https://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5>). Като значение на думата „образование” в тълковен речник наличен онлайн е посочено „1. Обучение, просвещение, получаване на знания. 2. Съвкупност от знания, получени при целенасочено обучение”

(<https://talkoven.onlinerechnik.com/duma/%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5>). Г. Бижков и В. Краевски отбелязват, че „по отношение на човека когото обучават и възпитават, образованието е средство за развитие на неговата личност...” (Бижков, Г., Краевски, В. 2005, с. 41). В Български тълковен речник срещу думата „образование” е посочено „1. Обучение, придобиване на знания. 2. Сбор от знания, степен на научна подготовка, получена чрез системно обучение” (Андрейчин, Л. и др. 1994, с. 551).

Като значение на думата „контраст” в Български тълковен речник е отбелязано „рязка противоположност, различие между сравнявани, съпоставяни неща” (Андрейчин, Л. и др. 1994, с. 380). В Речник на чуждите думи в българския език (Милев, А. и др. 1958, с. 301) е обозначено „противоположност, подчертана разлика”. В настоящия материал е разглеждано значението от гледна точка противоположни мнения относно образователни въпроси.

2. МЕТОДИКА

С оглед проучване мнението по образователни въпроси на бъдещи учители в образователните институции детска градина и училище през месец септември на учебната 2025/2026 г. беше проведено анонимно анкетно проучване. Анкетираните са студенти от СУ „Св. Климент Охридски”, Факултет по науки за образованието и изкуствата (ФНОИ), специалност Предучилищна и начална училищна педагогика (ПНУП), задочно обучение. Общият брой на участващите студенти е 36 на възраст от 19 до 53 години (таблица 1), в това число 33 жени и 3-ма мъже. Заслужава да се отбележи, че след попълването на анкетата една от студентките благодарно на преподавателя си (автор на настоящия труд) Гергана Минковска за доверието и

възможността да изразят мнението си по така актуални въпроси от сферата на образованието. Мнението на студентите е изключително важно, още повече, че по-голямата част от тях – 23 души, освен бъдещи учители са и родители, което позволява да бъде изразена гледната им точка и впечатления и въз основа на родителството. Възрастта на децата на родителите е от 1 месец до 31 години. Видно от таблица 1, е че по-голямата част (26 души) от анкетираните лица са на възраст над 30 години, което, въпреки че не бяха открити унифицирани определения за възрастова зрялост показва такава въз основа на натрупан житейски опит, също така е и доказателство за стремеж за образователно развитие през различните възрастови периоди, което е достойно и похвално. Бяха зададени 7 (седем) въпроса.

Таблица 1. Разпределение по възрастова група и брой анкетирани лица

Възрастова група	Брой студенти
19 г. – 25 г.	9
26 г. – 30 г.	1
31 г. – 35 г.	5
36 г. – 40 г.	9
41 г. – 45 г.	5
46 г. +	7

(Представените в таблицата данни са от проведеното от автора проучване)

3. РЕЗУЛТАТИ

„Считате ли, че са необходими образователни промени?“ е първият зададен в анкетната карта въпрос. Данните показват, че 33 души – 91, 66% изразяват положително мнение, 3 души – 8, 33% не са отговорили, няма маркирали отговор „не“ или „нямам мнение“. Почти единодушният отговор „да“ е ясен показател, че бъдещите учители смятат за необходимо да бъдат направени промени в образованието. Редица съвременни автори разглеждат различни образователни въпроси. Така например Г. Георгиева отбелязва, че в обучението трябва да присъстват както класически, така и иновативни методи (Георгиева, Г. 2025, с. 391). G. Tzouras обръща внимание на ролята на физическото възпитание в детството и значението му за цялостното развитие на детето (Tzouras, G. 2025, с.1435). X. Белева предлага идеи за игрови занимания, с които би могло да се допълни чуждоезиковото обучение (Белева, X. 2024, с. 94, с. 126). Я. Грънчаров прави характеристика на науката за знаците – семиотиката и значението на знаците и като начин на общуване и отбелязва, че в съвременния свят на динамично развитие на технологиите тя оказва „значително влияние върху различни области на хуманитарните и социалните науки“ (Грънчаров, Я. 2023, с. 282). М. Ненов споделя, че трябва да бъдат преосмислени „целите и методите на езиковото обучение“, така че да отговарят на потребностите на съвременния ученик (Ненов, М. 2025, с. 968).

Резултатите от отговорите на въпрос №2 „Одобрявате ли позицията за забрана за използване на мобилни телефони в училище?“ са следните: 28 души – 77, 77% отговарят с „да“, 6 души – 16, 66 % – „не“, 2 души – 5,55% нямат мнение по този въпрос. Видно от посочените отговори е, че мнозинството от анкетираните подкрепят вземането на такова решение. Във времената, в които специалисти говорят за екранни зависимости дори сред най-малките, един от сериозните проблеми е този с използването на мобилните телефони в училище. Най-вероятно поради тази причина се предприемат мерки в тази посока. Остава нерешен обаче въпросът за съхранението на мобилните телефони докато учениците са в образователната институция. Не без основание председателят на Синдикат „Образование“ към КТ „Подкрепа“ в телевизионно интервю заявява, че „Българските учители не желаят да се превръщат в пазачи на мобилните телефони на учениците“ (<https://btvnovinite.bg/predavania/lice-v-lice/ne-sme-pazachi-a-prepodavateli.html>). Натоварени с прекомерно много допълнителна административна дейност вменяването на преподавателите и на задължението на пазач на телефоните на учениците би било изключително незадоволително решение. Да, учителите са призвани да бъдат пазители на добродетели, на традиционните за страната ценности, но да бъдат задължени да пазят мобилните телефони на учениците си би било прекалено, нелепо и дори абсурдно. Въпрос №3 гласи: „Смятате ли, че в образователните институции училище и детска градина трябва да се работи по посока възпитание?“ Отговор „Да“ е посочен от 34 души – 94,44%. Маркиралите „Не“ са двама – 5,55%, „нямам мнение“ не е отбелязано. Прави впечатление, че на зададен въпрос на студенти от същата специалност през месец септември на учебната 2022/2023 година („Считате ли, че в образователните институции би следвало да се работи с оглед постигане на възпитателен ефект?“) всички запитани – 100% са дали отговор „Да“ (Минковска, Г., 2023, с.325). Сравняването мненията на студентите през различните години дава възможност да се установи значима разлика в мненията, която видно от данните и от

настоящото изследване е, че не съществува. Непромененото продължаващо във времето почти единодушно мнение на всички анкетирани студенти ясно отчита необходимостта от обръщане на специално внимание по въпросите на възпитанието в образователните институции.

„Според Вас относно възпитанието семейството или образователната институция е с по-голямо значение?“ е зададеният въпрос №4, с който се цели добиване на още по-пълна и ясна представа за мненията споделени в предходния въпрос. Възможните отговори и посочените становища са: „образователната институция е с по-голямо значение“ (нико един посочил – 0%), „семейството е с по-голямо значение“ (маркиран от 22 души – 61,11%), „с еднакво значение са“ (отбелязан от 13 души – 36,11%), „нямам мнение“ (0%), 1 човек от мъжки пол не е отговорил на този въпрос. Видно е, че водещият отговор даден от по-голямата част от запитаните бъдещи учители, част от тях настоящи родители е, че относно възпитанието отговорността е на семейството. Друг е въпросът за наблюдаваните създадени модели на семейно възпитание, които авторът няма да разглежда в конкретния материал, но най-вероятно забелязани и от останалите 36%, които отговарят, че отговорността трябва да е поделена, може би като вариант за съпоставяне и евентуална корекция на възпитателните гледни точки. Във времената, в които сякаш стойността на човек се определя предимно от външния вид и думите „почтеност“ и „достоинство“ са изгубили значението си работата на учителите във възпитателна насока трябва да бъде насърчавана.

„Смятате ли, че съществува агресия в обществото ни включително и при подрастващите?“ е поредният зададен въпрос, на който бъдещите учители отговарят. Показателно е категоричното и единодушното им мнение – 100% (36 души) са маркирали „да“. В свой материал озаглавен „Увеличават броя на психолозите, за да намалят агресията в училище“ от БНТ подчертават мнението на образователния министър, който споделя, че „училището не генерира насилие“, но пък е място където за съжаление „се проявява насилие“, а учителите „не могат да бъдат охранители“. (<https://bntnews.bg/news/uvlichavat-broya-na-psiholozite-za-damalyat-agresiyata-v-uchilishte-1362633news.html>). Насилие, което е видимо навсякъде в ежедневието ни и примерите са многобройни и вероятно дава основание на студентите да отговорят толкова категорично. Друг е въпросът дали мярката ще постигне желаните резултат, но е стъпка показваща желание за справяне с този съществуващ така наболял за обществото ни проблем.

Отговорите на въпрос №6 „Считате ли, че родителите са единодушни по отношение на възпитателните въпроси?“ са следните: „да, единодушни са“ – 11,11% (4 души), „не, мненията им са противоположни“ – 80,55% (29 души), „нямам мнение“ – 5,55% (2 души), 1 човек не е отговорил. Отбелязаното от по-голямата част запитани в анкетните карти е доказателство за контрастните мнения по възпитателните въпроси в обществото ни. Факт, който още повече потвърждава необходимостта да бъдат чути специалистите с компетентност във възпитателния спектър.

Предвид съществуващи изказвания на образователни специалисти относно въвеждането отново на съществуващата в миналото оценка за поведение и установяване мнението на бъдещите такива, беше зададен въпрос №7 „Смятате ли, че въвеждането на оценка за възпитание би имало положителен ефект?“. „Да“ отговарят 85,55% (29 души), „не“ – 13,88% (5 души), „нямам мнение“ – 5,55% (2 души). Видно е, че мнозинството от бъдещите педагози смятат, че мярката би довела до положителни резултати. Тези мнения могат да бъдат отправна точка в провеждането на допълнителни изследвания с различни целеви групи, които имат отношение по този въпрос.

4. ДИСКУСИЯ

Не са нужни задълбочени изследвания, за да бъдат забелязани контрастите в общественото мнение в България. Достатъчен е бегъл поглед, за да бъдат разпознати в различните сфери. Има ги в изобилие. Има ги и в образованието. Факт е, че по-голямата част от обществото в България има мнение по въпросите за образованието на поколенията. Проблемът възниква от обстоятелството, че мненията на немалко изказващи се хора са изградени не от опит, знания, дългогодишна практика в образователна институция, задълбочен поглед и компетентност, а от субективно усещане за вещина, изградено от самочувствие за свръхкомпетентност. Въпросите от образователния спектър присъстват в медиите, като различните становища са видими. Така например сред дискутираните въпроси през месец юни 2025 г. са тези за Националното външно оценяване (НВО), което се провежда след 4, 7, 10 клас. Контрастни мнения не липсват. На 13 юни 2025 г. (денят на провеждането на НВО по Български език и литература за учениците от 10 клас) от <https://www.bgonair.bg/> пишат, че „Родители, учители и ученици не смятат НВО в 10 клас за необходимо“ и отбелязват, че според тях трябва да отпадне. По-нататък в материала посочват мнението на Министъра на образованието, който заявява, че „трябва да има такъв изпит“ (<https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/385297-roditeli-uchiteli-i-uchenitsi-ne-smyatat-nvo-v-10-klas-za-neobhodimo>). Един от най-разискваните въпроси през изминалата 2025 г. бе и предложението за въвеждане в училище на учебен час по

„Добродетели и религия/и”. Редица изявени учени и експерти представиха положителното си мнение по въвеждането на този час в училище. Категорично против се обявиха част от родителите. И докато се водят дебати за въвеждането на часа, хулигански групи съставени от ученици, (членове на които по данни на телевизионни предавания са и такива в начална училищна възраст), наречени „локали” бият, грабят, рушат, чупят и всяват страх. Групите „локали” със собствени правила, съставени от ученици изпитват удоволствие и за забавление нападат възрастни, беззащитни, бездомни, хора с неправилна според тях прическа или облекло... Търпи се неморално поведение, унижения за по-слабите физически и психически, налагане на отрицателни примери на поведение, живот в страх и мисъл, че агресивното поведение е модерно и даже нормално.

Без противопоставяне на професии и значимостта им, докато медицинските сестри в България протестират с основание за увеличение на възнагражденията им (към месец май 2025 г. в размер между 1300 и 1800 лв. по данни на <https://nova.bg/news/view/2025/05/26/498786/> медицинските-сестри-излизат-на-нов-протест/), а един млад лекар получава по-малко от шофьор в градския транспорт, от Министерството на образованието предлагат като решение обучението за професиите медицинска сестра и акушер да бъде безплатно (<https://btvnovinite.bg/bulgaria/obuchenieto-po-tjah-shte-e-bezplatno-zajavi-ministar-valchev.html>). Остава въпросът дали това ще реши проблема с ниските възнаграждения и липсата на специалисти в здравната система. Търсенето на пътища за разрешаването на дефицитите в образованието минават и през разговори и предложения за въвеждане в бъдеще и на задължителна матура по математика, промени в учебните програми, разглеждат се въпроси свързани със завършването на основното образование в България, засилване на езиковата подготовка по Български език и литература, възможността за повтаряне на първи клас (<https://nova.bg/news/view/2025/06/26/502217>). Не малко дебати предизвиква и въпросът за часа на започване на учебните часове. Част от мненията са, че по-късното ставане ще позволи на децата да се чувстват по-добре, да са по-ефективни и ще даде възможност на тези, които пътуват от по-далечно разстояние да имат повече време за сън. На противоположно мнение са друга част от обществото, което изразява мнение, че ако децата не стоят пред екранни устройства до часовете след полунощ и лягат по-рано ще имат достатъчно време за сън. Има притеснения относно това, че голяма част от родителите започват работа в по-ранни сутрешни часове и учениците отново ще трябва да бъдат в училище по-рано, защото в противен случай няма да има кой да ги заведе. Не на последно място стои въпросът и как ще бъде организиран учебният процес в училищата с двусменен режим и в колко ще приключва той за учениците от втора смяна. Редица противоположни коментари предизвиква и въпросът за броя на дните, в които учениците могат да отсъстват по семейни причини в рамките на учебната година. В настоящия момент на учениците се разрешава да отсъстват до 15 дни с представяне на мотивирано писмено заявление от родител до класния ръководител (<https://btvnovinite.bg/bulgaria/okonchatelno-uchenicite-mogat-da-otsastvat-do-15-dni-s-belezhka-ot-roditel.html>). Почти година след взетото решение обаче образователни експерти предлагат тези дни да бъдат намалени като представят и аргументи (<https://btvnovinite.bg/predavanja/tazi-sutrin/ot-15-na-7-trjavba-li-da-badat-namaleni-dnite-za-otsastvija-po-domashni-prichini.html>). Дебати поражда и въпросът за продължителността на учебната година, която в настоящия момент по дългогодишна традиция започва на 15 септември. Въпросът е дали удължаването на учебната година ще реши проблемите с усвояването на учебния материал и застъпеното за изучаване учебно съдържание, като авторът е на мнение, че решения трябва да се търсят не с увеличаването размера на учебната година. Учителите не без основание поставят въпроса за по-ранно пенсиониране и обсъждат идеята за зачитане на труда им за втора категория. Изключително напрегнатата атмосфера, в която работят педагозите води до преумора и изтощение (<https://www.bgonair.bg/a/36-sutreshen-blok/361537-uchitelite-iskat-po-ranno-pensionirane-preumoreni-sa-ot-bumashtina-i-da-vardyat-koridori/amp>).

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Във времена изпълнени с негативни прояви в България включително и сред подрастващи, ролята на образованието е изключително значима, което задължава ангажираните с учебно-възпитателния процес да обърнат специално внимание на мнението на пряко ангажираните действащи специалисти от образователните институции. Без да бъде пренебрегвано мнението на родителите да бъдат поставени ясни граници в намесата и работата на компетентните лица, защото достойните и добри хора са нужни повече от всякога в обществото ни. Далеч от усещането, че са засегнати всички важни въпроси и без претенции за изчерпателност видно от изложеното по-горе е, че проблемите в България в сферата на образованието са много и решаването им е наложително. Данните от проведеното сред студенти-педагози изследване (част от тях и родители) ясно показват позицията им по разглежданите проблеми. Резултатите от мненията на анкетираните, както и разгледаните от автора дискуссионни въпроси в настоящия материал доказват

важността от осъзнаването от всички на степента на значимост на образованието за развитието на обществото.

ЛИТЕРАТУРА

- Андрейчин, Л. и др. (1994). Български тълковен речник. Четвърто издание. Допълнено и преработено от Д. Попов. София: Издателство Наука и изкуство, с. 551, с. 380. ISBN 954-02-0156-X
- Белева, Х. (2024). Езикът на детството: думи, разговори и истории. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, с. 94, с. 126. ISBN 978-954-07-6011-7
- Бижков, Г., & Краевски, В. (2005). Основи на педагогиката. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, с. 41.
- Георгиева, Г. (2025). Иновации в обучението по математика на децата от предучилищна възраст – гаранция за щастливо детство. В: Предучилищното образование в България: национални приоритети и международно сътрудничество в подкрепа на щастливото детство. Юбилеен сборник по случай 40-годишнината на ОМЕР България. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, с. 391.
- Грънчаров, Я. (2023). Семиотиката в графичния дизайн и визуалната комуникация. Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски”. Факултет по науки за образованието и изкуствата. Книга Изкуства. Том 116. с. 282.
- Милев, Ал., Братков, Й., & Николов, Б. (1958). Речник на чуждите думи в българския език. София: Издателство Наука и изкуство, с. 301.
- Минковска, Г. (2023). Възпитателни възможности на педагогическата ситуация по физическа култура и урока по физическо възпитание и спорт. Knowledge – International Journal Scientific Papers Vol.58.2 , ISSN 1857-923X (for e-version), ISSN 2545 – 4439 (for printed version) с. 325.
- Ненов, М. (2025). Сборник с доклади от Национална педагогическа конференция „Подготовката на бъдещия учител”. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, с. 968. [online] https://fnoi.uni-sofia.bg/wp-content/uploads/2023/04/EDUCATION_and_TEACHING_2025_FNOI_Fin.pdf (от дата 12.02.2026 г.)
- Tzouras, G. (2025). The role of physical education in Childhood. Сборник с доклади от Национална педагогическа конференция „Подготовката на бъдещия учител”. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, с. 1435. [online] https://fnoi.uni-sofia.bg/wp-content/uploads/2023/04/EDUCATION_and_TEACHING_2025_FNOI_Fin.pdf (от дата 02.02.2026 г.)
- <https://nova.bg/news/view/2025/05/26/498786/%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8-%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%BE%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%81%D1%82/> (от дата 26.05.2025 г.)
- <https://btvnovinite.bg/bulgaria/obuchenieto-po-tjah-shte-e-bezplatno-zajavi-ministar-valchev.html> (от дата 04.06.2025 г.)
- <https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/385297-roditeli-uchiteli-i-uchenitsi-ne-smyatat-nvo-v-10-klas-za-neobhodimo> (от дата 13.06.2025 г.)
- <https://nova.bg/news/view/2025/06/26/502217/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B8-%D0%B2-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%83%D1%87%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%89%D0%BD%D0%BE-%D0%B8-%D1%83%D1%87%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%89%D0%BD%D0%BE-%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D1%89%D0%B5-%D0%B2%D0%BB%D1%8F%D0%B7%D0%B0%D1%82-%D0%B2-%D0%BD%D1%81-%D0%B4%D0%BE-%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B0-%D1%8E%D0%BB%D0%B8/> (от дата 26.06. 2025 г.)
- <https://btvnovinite.bg/bulgaria/okonchatelno-uchenicite-mogat-da-otsastvat-do-15-dni-s-belezhka-ot-roditel.html> (от дата 13.03.2024 г.)
- <https://btvnovinite.bg/predavanja/tazi-sutrin-ot-15-na-7-trjabva-li-da-badat-namaleni-dnite-za-otsastviya-domashni-prichini.html> (от дата 08.04.2025 г.)
- <https://btvnovinite.bg/predavanja/lice-v-lice/ne-sme-pazachi-a-prepodavатели.html> - (от дата 19.09.2025 г.)
- <https://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5>

<https://talkoven.onlinerechnik.com/duma/%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5>

<https://bntnews.bg/news/uvelichavat-broya-na-psiholozite-za-da-namalyat-agresiyata-v-uchilishte-1362633news.html> (от дата 29.10.2025 г.)

<https://www.bgonair.bg/a/36-sutreshen-blok/361537-uchitelite-iskat-po-ranno-pensionirane-preumoreni-sa-ot-bumashtina-i-da-vardyat-koridori/amp> (от дата 21.10. 2024 г.)